

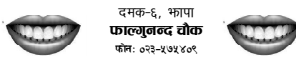
कांग्रेसको
बदलिंदो
कार्यदिशा

२५ मृगन ग्योपाणे

सिटी डेन्टल

आधुनिक प्रविधिबाट सञ्चालित यहाँ नयाँ प्रविधिबाट
दाँत लगाउनुको साथै मुँह तथा दाँतसम्बन्धी सम्पूर्ण
उपचार गरिन्छ ।

यसको शाखा मधुमल्लामा पनि खुलेको छ ।

वर्ष-२५

अंक - २५७

२०८३ असोज २९ गते बुधबार

Wednesday, 07 Oct. 2026

मूल्य ७/-

राष्ट्रिय दैनिक

PURBA SANDESH NATIONAL DAILY

सत्यता, स्वतन्त्रता र निष्पक्षता हाम्रो प्रतिबद्धता

जि.प्र.का.भापा द.नं.६९१ ०२७०४८

purbasandesh.com

ठूलो टयाङ्कीमा
कम्प्रेसर प्रविधियुक्त

भापा सेफ्टी टयाङ्की
तथा ढल सरसफाई

दमक :
देवीप्रसाद सिटोला
(९८४२७६०२६५/९८४२७९९१९५)

बिर्तामोड:
राजकुमार श्रेष्ठ
९८०६०९०८९०

जुवाखालबाट १६ पत्राउ

भापा/ भापा र सुनसरीमा प्रहरीले जुवाखाल तथा लुगुबुजा खेल्ने र खेलाउने १६ जनालाई पक्राउ गरेको छ । सुनसरीको इटहरीबाट तास खेल्नेहरूका पाँच जना भापाको मेचीनगरबाट तास खेल्नेहरूका सात र लुगुबुजा खेल्नेहरूका चार जना पक्राउ परेका हुन् ।

इटहरी उपमहानगरपालिका-१७ मा तास खेल्नेहरूको अवस्थामा पाँच जनालाई प्रहरीले मंगलबार बिहान पक्राउ गरेको हो । उनीहरूको साथबाट २ लाख ३९ हजार ९ सय ७० रुपैयाँ नगद र एक बुक तास बरामद भएको प्रहरीले जनाएको छ ।

यसैगरी, भापाको मेचीनगरबाट प्रहरीले तास खेल्ने तथा लुगुबुजा खेलाउने ११ जनालाई पक्राउ गरेको छ । मेचीनगरका छुट्टाछुट्टै स्थानबाट तास खेल्नेहरूका सात जना र लुगुबुजा खेलाउने गरेका चार जना पक्राउ परेका हुन् ।

२१० किलो गाँजा बरामद

उर्लाबारी/ मोरङको सीमावर्ती क्षेत्र जवदा गाउँपालिकाबाट प्रहरीले २१० किलो गाँजा बरामद गरेको छ । सोमबार राति जवदा गाउँपालिका-१ नयाँ बस्ती नजिकै रहेको धानबारीमा कालो फ्लास्टिकमा प्याक गरेर राखिएको अवस्थामा २१० किलो गाँजा बरामद भएको हो ।

सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल ३ नम्बर गण हेडक्वार्टर कंकालिनी मोरङ र वीओपी हजुराबाट खटिएको संयुक्त टोलीले घानबारीमा लुकाइछिपाइ राखिएको अवस्थामा गाँजा फेला परेको

बीबीके ८ फेला

राप्रपाका करिब ७ सय प्रतिनिधि आज दमकमा

नयाँ नेतृत्व चयन गर्दै दोस्रो कोशी प्रदेशस्तरीय अधिवेशन सम्पन्न हुने

सजोन्द्र कार्का

दमक/ राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा) कोशी प्रदेशको दोस्रो अधिवेशन आज दमकमा हुँदै छ । अधिवेशनमा प्रदेशका १४ वटै जिल्लाबाट करिब ७ सय प्रतिनिधि सहभागी हुँदैछन् । अधिवेशनले प्रदेश अध्यक्षसहित नयाँ कार्यसमिति चयन गर्नेछ ।

प्रदेश अध्यक्ष रामकुमार थापाका अनुसार अधिवेशनमा सहभागी हुन प्रतिनिधिहरू मंगलबार देखि नै आउने क्रम सुरु भएको छ । बुधबार दिउँसो १२ बजेसम्म सबै जिल्लाबाट प्रतिनिधि कार्यक्रमस्थल कस्मिक पार्टी प्यालेस दमकमा आइपुग्ने उनले बताए ।

अधिवेशनमा जिल्ला, प्रदेश, निर्वाचन क्षेत्र तथा गाउँ(नगर तहबाट प्रतिनिधि सहभागी हुनेछन् । जिल्लाबाट अध्यक्षसहित आठ जना, प्रदेशबाट अध्यक्षसहित पाँच जना र क्षेत्रीय समितिबाट अध्यक्षसहित छ जना प्रतिनिधि र हने व्यवस्था गरिएको थापाले जानकारी दिए । गाउँ तथा नगर तहका पदाधिकारी तथा प्रतिनिधिसमेत सहभागी हुनेछन् ।

प्रदेश कार्यसमिति चयनका क्रममा सर्वसम्मतिको प्रयास गरिने राप्रपा कोशी प्रदेश समितिले जनाएको छ । थापाका अनुसार

निर्वाचन क्षेत्रबाट एक-एक जनाका दरले २९ जना चयन गर्ने तयारी छ । भापा, मोरङ, सुनसरी र उदयपुरबाट एक-एक जना महिलासहित ३३ जनालाई सर्वसम्मत चयन गर्ने प्रयास हुनेछ । सर्वसम्मति हुन नसके निर्वाचनमार्फत नेतृत्व चयन गरिनेछ । अधिवेशनको उद्घाटन सत्र दिउँसो ३ बजेसम्म सक्ने तयारी छ । त्यसपछि २ देखि ३ बजेसम्म निर्वाचनसम्बन्धी प्रक्रिया सुरु गरिने र ४ बजेपछि मतदान तथा मतगणना गर्ने कार्यतालिका बनाइएको थापाले बताए । प्रदेश अध्यक्षसहित कार्यसमितिका लागि निर्वाचन हुने भएकाले सर्वसम्मति नभएको अवस्थामा मतदानबाट नेतृत्व चयन हुनेछ । मतदान दमक अर्गाँक सञ्जी बजारको भवनमा हुने भएको छ ।

राप्रपाको केन्द्रीय निर्वाचन समितिले कोशी प्रदेश अधिवेशनका लागि भरत पाठकलाई केन्द्रीय निर्वाचन प्रतिनिधि तोकेको छ । पार्टीले सातै प्रदेशको अधिवेशन आउने गर्ने निर्णय गरेको छ । प्रदेश अधिवेशनपछि केन्द्रीय महाधिवेशनका लागि प्रतिनिधि छनोटको प्रक्रिया अघि बढ्नेछ ।

राप्रपाले जिल्ला अधिवेशनपछि प्रदेश अधिवेशनको प्रक्रिया अघि बढाएको हो । पार्टीका अनुसार ७२ जिल्लाको अधिवेशन सम्पन्न भइसकेको छ । बाँदीबाट प्रभावित रसुवा,

नुवाकोट र धादिङ तथा अधिवेशन गर्ने बाँकी रहेका जुम्ला र धनकुटालाई असोज १५ गतेसम्म अधिवेशन सम्पन्न गर्न समय दिइएको थियो ।

राप्रपाले आगामी मंसिर २६, २७ र २८ गते काठमाडौँमा केन्द्रीय महाधिवेशन गर्ने कार्यतालिका तय गरेको छ । प्रदेश अधिवेशनबाट निर्वाचित नेतृत्व र छनोट हुने प्रतिनिधिको आधारमा त्यसपछि केन्द्रीय महाधिवेशनको प्रक्रिया

बीबीके ८ फेला

कांग्रेस महाधिवेशन जारी : समापतिसहित २६ पदाधिकारी छानिँदै

दमक/ नेपाली कांग्रेसको १५औँ महाधिवेशनअन्तर्गत नयाँ कार्यसमितिका लागि मतदान हुँदै छ । सात हजार ११४ महाधिवेशन प्रतिनिधिले नयाँ नेतृत्व छान्ने भएका छन् ।

निर्वाचन समितिले राष्ट्रिय समारोहमा कार्यालय स्थापना गरी मंगलबार साँझ ६ बजेसम्म उम्मेदवारी दर्ता गराएको छ । निर्वाचन समितिले सदस्य सचिव राजकुमारका अनुसार बिहान १० बजेपछि उम्मेदवारका लागि मनोनयन दर्ता फारम वितरण गरिएको थियो ।

कांग्रेसले केन्द्रीय कार्यसमितिको आकार १६७ बाट बढाएर २९७ सदस्यीय बनाएको छ । सोमबार शसोभिक्त विधान परिषद गरी पदाधिकारी संख्या १४ बाट बढाएर २६ पुऱ्याएको छ । नयाँ व्यवस्थाअनुसार एक वर्षकै उपसमापति र एक महिना उपसमापति थपिएको छ ।

उपसमापति सत्र चार पुगेको छ । महसम्मको संख्या तीन पुऱ्याइएको छ । एक महिना महसम्म अनिवार्य गरिएको छ । दुई खुला सहमहामन्त्री थपिएको छ । यससँगै

सहमहामन्त्रीको संख्या ११ पुगेको छ । प्रस्ताव पद पनि थप गरिएको छ । आवश्यकताका आधारमा सहप्रकाशको संख्या अझै थप हुने पार्टीले बताएको छ ।

यसअघि १९औँ महाधिवेशनमा कांग्रेसको केन्द्रीय कार्यसमितिले १६७ सदस्यीय थियो । पदाधिकारी संख्या १४ थियो । यसपटक प्रतिनिधि संख्या र समावेशी सहभागिता बढेसँगै केन्द्रीय कार्यसमितिको आकार र पदाधिकारी संख्या पनि बढाइएको कांग्रेसले जनाएको छ ।

बीबीके ८ फेला

भापाका १० स्थानमा यात्रु सहायता कक्ष

दमक/ चाडपर्वका समयमा जिल्लाभित्र तथा बाहिर आवतजावत गर्ने यात्रुलाई सुरक्षित, सहज र व्यवस्थित यात्रा गराउने उद्देश्यले जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापा र जिल्ला ट्रान्जिट प्रहरी कार्यालयको समन्वयमा यात्रु सहायता कक्ष सञ्चालनमा ल्याइएको छ । यात्राका क्रममा कुनै समस्या भए यात्रुले सहायता कक्षमा सम्पर्क गरी आवश्यक सहयोग र समन्वय दिन सक्ने बताइएको छ ।

दसैँ, तिहार तथा छठ पर्वलाई लक्षित गर्दै भापा प्रहरीले जिल्लाका विभिन्न

स्थान तथा बसपार्कमा यात्रु सहायता कक्ष स्थापना गरेको जनाएको छ । जिल्ला प्रहरी कार्यालयका अनुसार मेचीनगर-६ को कोकबमिन्ना बसपार्क, मेचीनगर-१० को घुलाबारी मोड,

मेचीनगर-१३ को चारआली चोक, बुद्धशान्ति-३ को बुधबारे चोक, भद्रपुर-५ को बसपार्क, अर्जुनधारा-११ को बसपार्क, बिर्तामोड-१ को पश्चिम बस स्ट्यान्ड, कनकाई-३ को पश्चिम बस

बीबीके ८ फेला

सामुदायिक विद्यालयलाई ६ अर्ब ५४ करोड

दमक/ विद्यार्थीको चाप थेग्न नसकेका ठूला सामुदायिक विद्यालयको भौतिक क्षमता विस्तार गर्ने सरकारले ६ अर्ब ५४ करोड रुपैयाँ लगानी गर्ने भएको छ । दुई हजारभन्दा बढी विद्यार्थी अध्ययनरत रहेका १०९ विद्यालयलाई छनोट गरी नयाँ भवनसहितका पूर्वाधार निर्माण अघि बढाइएको हो ।

कार्यक्रमअन्तर्गत प्रत्येक विद्यालयमा १२ कोठे तीनतले भवन निर्माण गर्ने योजना छ । पहिलो चरणमा ८९ विद्यालयका लागि ५ अर्ब ३४ करोड रुपैयाँ निःशुल्क भाडुसकेको शिक्षा विभागका अतिरिक्त प्रेम त्रिपाठीले जानकारी दिए । बाँकी विद्यालयमा पनि पूर्वाधार विस्तारको प्रक्रिया अघि बढाइनेछ ।

विद्यार्थीको संख्या बढेका विद्यालयमा भवन निर्माणसँगै प्रयोगशाला, पुस्तकालय, कक्षाकोठा तथा अन्य आवश्यक शैक्षिक संरचना थप गर्ने सरकारको तयारी छ । सामुदायिक विद्यालयमा बढिरहेको विद्यार्थी आकर्षणलाई व्यवस्थित गर्दै त्यस्ता विद्यालयलाई अझ प्रभावकारी बनाउने उद्देश्य कार्यक्रमको रहेको मन्त्रालयका सूचना अधिकारी वीरबहादुर थापाले बताए ।

बीबीके ८ फेला

एमालेमा नेतृत्वको आलोचना गर्न प्रतिबन्ध

दमक/ नेकपा एमालेले नेतृत्वको आलोचना गरे कडा अनुशासनको कारवाही गर्ने भएको छ । यही असोज ८ गते सम्पन्न तेस्रो केन्द्रीय कमिटी बैठकको निर्णय अनुसार अबदेखि यो पार्टीका नेता कार्यकर्ताहरूले पार्टी नीति, निर्णय र नेतृत्वमाथि प्रश्न गरे सिधै कारवाहीको भागीदार बन्नुपर्ने अन्तर पार्टी निर्देशिका (अपानि) मार्फत पार्टी पछिहरूलाई पत्र पठाइएको छ । जबकि, कम्युनिस्ट पार्टीमा आलोचना र फरक मतलाई सम्पत्तिका रूपमा लिने गरिन्छ ।

अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले हस्ताक्षर गरेर असोज १८ गते पार्टी पछिहरूलाई पठाएको अन्तर्पार्टी निर्देशनमा पार्टीका कुनै पनि विषयमा सार्वजनिक रूपमा प्रश्न, आलोचना गरे कारवाहीको विषय बनाउन भनिएको छ । एमालेले पार्टीमा हुर्किँदै गएको संरचनागत, अराजकता र अनुशासनहीनता अन्य गरी एकताबद्ध र सुदृढ पार्टी निर्माण गर्न यस्तो निर्णय गर्नुपरेको जनाएको छ । पार्टीको नीति, निर्णय र

बीबीके ८ फेला

पाथीभरामा मेडीबथान परिक्रमा गराइयो

ताप्लेजुङ/ प्रसिद्ध तीर्थस्थल पाथीभरामा मेडाको बथान परिक्रमा गराएर मेडीपूजा गरिएको छ । पाथीभरा उत्पतिको किम्बदन्तीसँग जोडिएको मेडी बथानको पूजा गरिएको हो । गोठमा पालिएका मेडाको बथान चरनको क्रममा पाथीभरा क्षेत्र पुगेपछि पूजाअर्चना गरिएको हो । पाथीभरा क्षेत्र विकास समितिका कर्मचारी राजेन्द्र महताका अनुसार एकसयभन्दा बढी संख्या रहेको मेडाको बथानको पूजा गरिएको हो । मेडाको बथानलाई पाथीभरा धामको मुख्य पूजास्थलमा प्रवेश गराएर पूजा गरिएको महताले जानकारी दिए ।

पाथीभरामा पुजारीले मुख्य पूजा स्थलमा रहेर गार्वाँ मेडाको बथानको विधिपूर्वक पूजाअर्चना गरी चरन क्षेत्रमा छोडिएको महताले बताए । चरनमा रहेका मेडाहरू धाम परिसरमै पुगेपछि पाथीभरामा उत्पतिसँग जोडिएको

किम्बदन्तीअनुसार संयोग मिलेकोभन्दै मेडाको बथानको पूजा गरिएको पाथीभरा क्षेत्र विकास समितिले जनाएको छ । किम्बदन्ती अनुसार परापूर्वकालमा हालको पाथीभरा क्षेत्रमा गोठालाहरूले पाथीभरा धाम क्षेत्रमा पुगेका मेडाको बथानलाई विधिपूर्वक पूजा गरी छोडिएको समितिका कर्मचारी महताले भनाइ दिए । सोही आदेशबमोजिम गोठालाहरूले देवीको आकृति उत्पन्नरथलमा पूजाअर्चना गर्नुका

बीबीके ८ फेला

ARAMBHA COMPUTER
Dama, Jhapa

आरम्भ
कम्प्युटर प्रा. लि.

दमक ६ भित्रि मार्केट (मेनरोड)

के तपाईं ल्यापटप कम्प्युटर प्रिन्ट सिर्सि टिभि फ्रिज वायिङ मिनिमल एसि किन्ने सोचमा हुनु हुन्छ वा बिगेर होरान हुनुहुन्छ ?

समाधानको लागि
हामीलाई सम्मन्वुहोस् !

हाम्रा सेवाहरू

ल्यापटप कम्प्युटर प्रिन्टर CCTV फ्रिज मिनिमल ए.सी.

गुणस्तरीय सामान हुन तथा अरूपको बढ्ती गतिगत सेवा

सम्पर्क गर्नुहोस् आजै !

०२३-५७६२४६ ९८५२६७६२४६

प्रविधिसम्बन्धी सफूर्ण समाधानका लागि आजै सम्पर्क गर्नुहोस् ।

सम्पादकीय

सीमा क्षेत्रमा सुरक्षा
कडाई गर्न आवश्यक

सीमावर्ती क्षेत्रमा हुनसक्ने अवैध चोरी-निक्सा, पैठारी नियन्त्रण तथा सम्भावित राजस्व चुहावट न्यूनीकरण गर्ने उद्देश्यले जिल्ला सुरक्षा समिति भन्नाले चालेको कदम अत्यन्तै सकारात्मक र समयोचित छ । भूभाषा र इलामको सीमावर्ती क्षेत्रमा सुरक्षा निगरानी तीव्र पारिएको छ, जसको नेतृत्व प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्रवणकुमार पोखरेलले गर्नुभएको छ । मुख्य नाकाहरूमा मात्र होइन, वेकल्पिक सडक, ग्रामीण मार्ग तथा भौगोलिक रूपमा टाढा रहेका संवेदनशील क्षेत्रहरूलाई समेत समेटेर गरिएको यो स्थलगत अनुगमनले स्थानीय प्रशासनको सक्रियता र जिम्मेवारीबोधलाई प्रष्ट्याउँछ । मेचीनगर, बुद्धशान्ति, र अर्जुनधारा लगायतका पालिका जोडिएका क्षेत्रहरूमा सुरक्षा व्यवस्थाबारे लिइएको जानकारी र वडाहोचको गस्तीले तत्कुर तथा अवैध कारोबारमा संलग्न तत्वहरूलाई कडा सन्देश दिएको छ ।

खुला सिमानाका कारण नेपालतर्फ हुने अवैध चोरी-निक्सा र पैठारी राज्यको अर्थतन्त्रमा गम्भीर असर पुर्‍याउँदै आएको छ । इलाम, पाँचथर र ताप्लेजुङलगायतका पहाडी जिल्लाहरूबाट भूभाषाको बाटो हुँदै भारततर्फ हुने अवैध निक्साको एकातिर राष्ट्रिय आयमा सीधा आघात पुर्‍याउँछ भने अर्कोतिर बढ्दै गइरहेको नैऋत्यमा रहेको समुदायलाई समेत हतासाहित बनाउँछ । मुख्य नाकाहरूमा कडाई हुँदा तत्कुरहरूले ग्रामीण तथा साना बाटोहरू प्रयोग गर्न प्रवृत्ति पुर्‍याउँछ । यसलाई निस्तेज पार्न प्रविज ओखरेलको नेतृत्वमा गरिएको सूक्ष्म निगरानीको रणनीतिले राज्यको राजस्वलाई सुरक्षित गर्न र अर्थतन्त्रको दायरा फराकिलो बनाउन महत्वपूर्ण टेवा पुर्‍याउँछ ।

कुनै पनि कानुनको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि सुरक्षा निकायबीचको आपसी समन्वय र सूचना आदानप्रदान अपरिहार्यता हो । यस अभियानमा नेपाल प्रहरी र सशस्त्र गरीबी बलका स्थानीय युनिटहरूलाई आ-आफ्नो कार्यक्षेत्रमा नियमित गस्ती तथा पेट्रोलिङ प्रभावकारी बनाउन दिइएको निर्देशनले सुरक्षा व्यवस्थालाई थप बलियो बनाएको छ । अरु महत्वपूर्ण पक्ष, सीमा क्षेत्रमा तैनाथ युनिटहरूले गरेका प्रयास र कारवाहीको अवस्थाबारे प्रत्यक्ष १५ दिनमा जिल्ला सुरक्षा समितिलाई प्रतिवेदन बुझाउनुपर्ने व्यवस्था गर्नुले उत्तरदायित्वको संस्कृति स्थापित गरेको छ । यस प्रकारको नियमित प्रतिवेदन र मूल्याङ्कनले सुरक्षा रणनीतिलाई समयसमयमै परिमार्जन गर्न र देखिएका कमजोरीहरू तत्काल सुधार गर्न मार्गप्रशस्त गर्दछ ।

नेपालीहरूको महान चाडपर्वहरू नजिकिँदै गर्दा सीमा क्षेत्रमा हुने अवैध गतिविधि र तत्कुरीका घटनाहरू अरु बढ्ने जोखिम हुन्छ । विशेष गरी पटक, लिफ्टोपटक पदार्थ तथा अन्य अवैध र निर्गोष्ठ प्रसारणको मेरुकाानी ओसारपसार यसै समयमा बढी हुने गर्छ । सुरक्षा समितिले यस पक्षलाई गम्भीरतापूर्वक लिई चाडपर्वको समयमा थप सतर्कता अपनाउन दिइएको निर्देशन स्वागतयोग्य छ । यसले सम्भावित दुर्घटनाहरूलाई टार्न, सार्वजनिक सुरक्षा कायम गर्न र चाडपर्वलाई शान्तिपूर्ण रूपमा सम्पन्न गर्न ठूलो सहयोग पुर्‍याउनेछ ।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी पोखरेल, प्रहरी उपरीक्षक वसुन्धरा खड्का, सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक सचिन कर्माचार्य, र उपअनुसन्धान निर्देशक उमेश पाण्डे लगायतका सुरक्षा अधिकारीहरूको यो संयुक्त प्रयासले राज्यको उपस्थिति सीमावर्ती क्षेत्रमा दुरिलो रूपमा महसुस गराएको छ । सीमा सुरक्षा केवल प्रहरी प्रशासनको मात्र दायित्व नभई समग्र राष्ट्रको समृद्धि र सुशासनसँग जोडिएको विषय हो । त्यसैले, यस प्रकारका अनुगमन र निगरानीलाई अभियानका रूपमा निरन्तरता दिनुपर्छ । स्थानीय नागरिक समाज, जनप्रतिनिधि र सञ्चारक्षेत्रले यसमा हातेमालो गर्दै अवैध गतिविधि सूचना प्रशासनसम्म पुर्‍याउनु पर्छ । तब मात्र सीमा क्षेत्रमा पूर्ण शान्ति, सुशासन र आर्थिक पारदर्शिता कायम हुन सक्छ । सीमा क्षेत्रमा सुरक्षा कडा बनाउन मात्र पर्याप्त छैन, यसलाई दीर्घकालीन नीति र प्रविधिबन्दी निगरानी प्रणालीसँग जोड्नुपर्छ, जसले स्थानीय रूपमा अवैध कारोबारको अन्त्य गर्न सकिनेछ ।

आँखा दान गरेर पुन्य कमाउन
सकिन्छ- मुख्यमन्त्री कार्की

गाईघाट/ कोशी प्रदेशका मुख्यमन्त्री डिकमतकुमार कार्कीले मरणापरांत आँखा दान गरेर दुर्घटिविहीनलाई यो सुन्दर ससार देखाउने अभियान वर्तमानमा कोशी प्रदेश सरकारले अघि बढाएको बताएका छन् । नेपाल नेत्रज्योति संघद्वारा सञ्चालित मदन भण्डारी आँखा अस्पताल उदयपुरले आयोजना गरेको 'स्मृति वृक्षरोपणको सार्थक वाचक' कार्यक्रमलाई आहूतवार सो अस्पतालपरिसरमा सम्बोधन गर्दै मुख्यमन्त्री कार्कीले यस्तो बताएका हुन् ।

कोशी प्रदेशका कम्तीमा एक हजार दुर्घटिविहीनलाई आँखा प्रत्यारोपणमार्फत यो सुन्दर ससार देखाउने अभियान सुरु गरिएको र यसका लागि भूभाषा जिल्लाको मेची अस्पताल र मोरङ जिल्लाको कोशी अस्पतालमा आँखाका विज्ञ प्राविधिक चिकित्सकको प्रबन्ध गरिसकिएको उनको भनाई छ । मरणापरांत दान गरिएका आँखाको उपयोग गरी दुर्घटिविहीनलाई दुर्घट प्रदान गर्ने काममा प्रदेश सरकार लागिपर्ने बताउँदै आफूले समेत मरणापरांत आँखा दान गरिसकेको जानकारी दिए । मुख्यमन्त्री कार्कीले भने, "मानिस मरेपछि पनि उसको शरीरका कतिपय अंग अरुका लागि उपयोगी हुन सक्छन् । आँखा दान गरेर आफू संसारबाट विदा भएपछि पनि अरुलाई सकारात्मक सन्देश दिने सकिन्छ । त्यसैले मरणापरांत अंगदान गर्नु भनेको पुण्य कमाउने काम नुन हो ।" योही अवसरमा मुख्यमन्त्री कार्कीले मदन भण्डारी आँखा अस्पतालले स्वास्थ्यसेवासँगै वातावरण संरक्षण र सामाजिक स्मृतिलाई जोडेर अघि बढाएको वृक्षरोपण अभियान प्रशंसीय रहेको बताए । मुख्यमन्त्री कार्कीले कोशी प्रदेशभित्रका जिल्लाका वार्ड रोकै बस्ने बस्नेभित्रको जमिनमा काजु, हाडै बाला, अनार, आपनगायतका फलफूलजन्य विचित्र रोपेर पैसा कमाउन पनि सकिने हुँदा वातावरण संरक्षणसँगै किसानलाई आयआर्जनमा जोडेर जान सकिने र यसका लागि प्रदेश सरकारले सहयोग गर्ने आशवासन दिए ।

२१. गुरुन गुरुन

नेपाली कांग्रेस नेपालको लोकतान्त्रिक इतिहास, राजनीतिक आन्दोलन र संस्थागत विकासका आधारभूत गहन रूपमा जोडिएको पार्टी हो । कांग्रेसको इतिहास केवल चुनावी विजय र हारका घटनाको इतिहास मात्र होइन, लोकतन्त्र, नागरिक स्वतन्त्रता, सामाजिक न्याय र राजनीतिक परिवर्तनका विभिन्न चरणसँग जोडिएको लामो यात्राको इतिहास हो तर इतिहासले दिएको विरासत आफैँमा भविष्यको सुनिश्चितता होइन । समय बदलिन्छ, समाज बदलिन्छ, भ्रष्टाचारको अपेक्षा बदलिन्छ र राजनीतिप्रतिको नागरिक दृष्टिकोण पनि बदलिन्छ । पछिल्लो समय कांग्रेसभित्र देखिएका वहास, रूपांतरण र पुस्तातन्त्रको चाहना, सङ्गठनलाई सक्रिय बनाउने आवाज, नीतिगत पुनर्विचार, आन्तरिक लोकतान्त्रिक प्रतियोगिता र युवाको बढ्दो सहभागिताले सामाजिक परिवर्तनको सङ्केत गरिरहेको छ । यी सङ्केतलाई तत्कालीन शक्ति समीकरणका रूपमा मात्र बुझ्न पर्याप्त हुँदैन । यसलाई पार्टीको राजनीतिक चरित्र, सङ्गठनात्मक संस्कृति र भविष्यको दिशासँग जोडेर हेर्न आवश्यक छ । जुन यसै १५ औँ महाधिवेशनले सामाजिक नीति र सक्षम नेतृत्वको निर्वाचन गरेर अझै सुदृढ ढङ्गबाट अगाडि बढाउने छ ।

कांग्रेसको प्राथमिकता

राजनीति विचार होइन । हिजोका मुद्दा, हिजोका प्राथमिकता र हिजोका राजनीतिक भाषा आज पनि उही रूपमा प्रभावकारी हुन्छ भन्ने हुँदैन । सूचना प्रविधिको तीव्र विकास, रोजगारीको झड्ट, वैदेशिक प्रवाशन, शिक्षा, जलवायु परिवर्तन, सहरीकरण, सामाजिक असमानता र नयाँ पुस्ताको राजनीतिक चेतनाले नेपाली समाजको स्वरूप बदलिँरहेको छ । आजको नागरिकले राजनीतिक दलसँग केवल भाषण होइन, नीति, परिणाम, पारदर्शिता र जवाफदेहिता खोजिरहेको छ । त्यसैले कांग्रेसको सामाजिक विचार भन्नाले पुराना आदर्श त्याग्नु होइन । ती आदर्शलाई नयाँ सामाजिक र आर्थिक सन्दर्भमा कसरी व्याख्या गर्ने भन्ने प्रश्न हो ।

विश्वव्यापीकरणको विकास, शिक्षा र प्रविधिको विकास र सञ्चालनले समाजमा जन्मचेतनाको स्तर निकै उचाइसम्म पुर्याएको छ । नेपाली कांग्रेस नेपालको पाको र मौलिक राजनीतिक शक्ति भएकोले नेपाली समाजको वास्तविकता बुझ्नेको पार्टी पनि हो । लोकतन्त्रलाई केवल निर्वाचनसँग सीमित नगरी सुशासनसँग जोड्ने, आर्थिक विकासलाई रोजगारीसँग जोड्ने, सामाजिक न्यायलाई अक्सरको समानतासँग जोड्ने र राष्ट्रियतालाई नागरिकको सम्मान तथा राष्ट्रिय हितसँग जोड्ने नयाँ राजनीतिक भाषा आवश्यक देखिन्छ ।

सामयिक नीति र कांग्रेस

आजको नेपाली राजनीतिमा युवाको प्रश्न अत्यन्त महत्वपूर्ण छ । युवालाई केवल चुनावी अभियानमा प्रयोग गर्ने, सामाजिक सञ्जाल सञ्चालन गराउने सभा, जुलुस, भिड व्यवस्थापनमा सीमित गर्ने सोचले तिनको अपेक्षा सम्बोधन गर्दैन । युवालाई नीति निर्माण, सङ्गठन सञ्चालन, उम्मेदवारी, नेतृत्व विकास र निर्णय प्रक्रियाको वास्तविक हिस्सेदार बनाउने निर्णायक अवसर दिनु पर्छ ।

नेपाली कांग्रेसको आन्तरिक नीतिमा अब समायानुकूल र संस्थागत सुधारको आवश्यकता देखिन्छ । पार्टीको आन्तरिक लोकतन्त्रलाई व्यवहारमा बलियो बनाउँदै नेतृत्व चयनमा गुट, पहुँच र प्रभावभन्दा योग्यता, योगदान, विचार र जनविश्वासलाई प्राथमिकता दिने संस्कार विकास गर्नु पर्छ । सदस्यता र सङ्गठनलाई अधिवेशन र निर्वाचनको केन्द्रमा नभई वर्षभरि नागरिकसँग जोडिने, स्थानीय समस्या उठाउने र सामाजिक उत्तरदायित्व निर्वाह गर्ने सक्रिय संरचनाका रूपमा विकास गर्न आवश्यक छ । पार्टीका नीति र घोषणालाई अनुसन्धानमा आधारित बनाउँदै नीति, कार्यक्रम, बजेट, कार्यान्वयन, परिणामको स्पष्ट समन्वय स्थापित गर्नु पर्छ ।

नेपालमा वास्तविक आधारमा समावेशी प्रणालीलाई अन्तर्गत गर्ने पार्टी नेपाली कांग्रेस नै हो । युवा, महिला, दलित, जनजाति, मधेसी, थारू, मुस्लिम तथा अन्य समुदायको समावेशिता प्रतिनिधित्वको सङ्गठनमा मात्र होइन, निर्णय प्रक्रियामा सुनिश्चित हुनु पर्छ भन्ने विषयलाई जोड दिँदै आएको छ । सोही अरु रूपको नीतिगत व्यवस्थाले महाधिवेशनमा त्यही समुदाय र समूहको प्रतिनिधित्व उत्साहपूर्वक देखिन्छ । साथै अक्षरमार्तको सम्मान, अलोचना सुन्ने क्षमता र सवाको संस्कार विकास गर्दै व्यक्ति र गुटभन्दा विचार र नीतिको प्रतियोगिता स्थापित गर्नु पर्छ । डिजिटल प्रणाली, निर्णयमै प्रशिक्षण, कार्यसम्पादन सीमा र पारदर्शितामार्फत कांग्रेसलाई व्यक्ति केन्द्रित होइन, संस्था केन्द्रित, नीतिमुखी, जवाफदेहि र आधुनिक लोकतान्त्रिक पार्टीका रूपमा पुनर्संरचना गर्न आवश्यक छ ।

राजनीतिक दलका नीति र घोषणापत्र नागरिकका लागि तत्र मात्र अर्थपूर्ण हुन्छन्, जब ती व्यवहारमा देखिन्छन् । चुनावका समयमा प्रस्तुत गरिने कार्यक्रम र प्रतिवद्धतालाई सरकार सञ्चालन, बजेट, कानून र सार्वजनिक सेवासँग जोड्ने प्रणाली आवश्यक हुन्छ । कांग्रेसको नीतिगत बहास अब परम्परागत नाराभन्दा अगाडि बढ्नुपर्ने छ । कृषि कसरी उत्पादनमुखी बनाउने ? युवालाई कसरी स्वदेशमै रोजगारी भित्र्याउने ? डिजिटल अर्थतन्त्रबाट अक्सर कसरी निर्माण गर्ने ? शिक्षा र स्वास्थ्य राज्यको भूमिका कस्तो हुने ? जलवायु परिवर्तन र विपत्तिको जोखिमसँग कसरी जुट्ने ? सङ्घीयतालाई गणराज्यको कसरी बनाउने ? महाधिवेशन यस्ता मुद्दाको केन्द्रित हुनु पर्छ ।

राजनीतिक संस्कार

कांग्रेसभित्रको अरु महत्वपूर्ण विषय राजनीतिक संस्कार हो । लोकतान्त्रिक पार्टीको जीवनामा विचारको भिन्नता स्वाभाविक हुन्छ तर फरक विचार राख्ने व्यक्ति प्रतियोगिता हुन सक्छ, शत्रु होइन ।

आन्तरिक बहासलाई व्यक्तिगत आरोप, गुटगत विभाजन वा निषेधको संस्कृतिबाट निकालेर नीति, कार्यक्रम र दृष्टिकोणको प्रतियोगिता बनाउनु आवश्यक छ । सभ्य संवाद, अलोचना सुन्ने क्षमता र निर्णयपछि संस्थागत रूपमा अघि बढ्ने संस्कार लोकतान्त्रिक पार्टीको महत्वपूर्ण पहिचान हुन सक्छ । कुनै पनि राजनीतिक दलको वास्तविक शक्ति उसको सङ्गठन र संस्कारमा हुन्छ तर सङ्गठनको अर्थ केवल पदाधिकारी र समितिको सूची होइन । सङ्गठन नागरिकसँग जोडिएको जीवित संरचना हो । वडा तहदेखि केन्द्रसम्मका संरचना नियमित रूपमा सक्रिय हुने, स्थानीय समस्या बुझ्ने, नागरिकसँग संवाद गर्ने र सार्वजनिक विषयमा पार्टीको धारणा निर्माण गर्ने अप्ठ्यारो विकास गर्न आवश्यक छ । निर्वाचन नजिकिँदा मात्र सक्रिय हुने सङ्गठन र वर्षभरि समाजसँग संवाद गर्ने सङ्गठनचित्र ठूलो अन्तर हुन्छ । कांग्रेसको बर्दालिंदो सङ्केतलाई बलियो बनाउन सङ्गठनलाई कार्यक्रम, विचार, जनसम्पर्क र सामाजिक उत्तरदायित्वसँग जोड्नु महत्वपूर्ण हुन्छ ।

लोकतान्त्रिक पार्टीभित्र नेतृत्व चयन स्वाभाविक रूपमा प्रतियोगिताबाट हुन्छ । महाधिवेशन, अधिवेशन र विभिन्न तहका निर्वाचनलाई प्रतिनिधि छनोटको औपचारिक प्रक्रिया मात्र नभई विचार, क्षमता, अनुभव र नेतृत्व दृष्टिकोणको प्रतियोगिताको अवसर बनाउन सकिन्छ । आन्तरिक प्रतियोगितामा व्यक्ति को पहुँच, आर्थिक प्रभाव वा योगदान सम्वन्धमा आधारित गरेरको चुनाव, विचार, क्षमता र कार्यक्षमताको विचारसलाई महत्त्व दिने वातावरण निर्माण हुनु लोकतान्त्रिक संस्कारको महत्वपूर्ण पक्ष हो । प्रतिस्पर्धाबाट आएको नेतृत्वले अक्षमता पक्षलाई पनि सम्मान गर्न सक्ने र पारार्जित पक्षले संस्थागत निर्णयलाई स्वीकार गर्दै रचनात्मक भूमिका निर्वाह गर्न सक्ने संस्कार विकास हुनु उचित आवश्यक छ ।

युवाको पहुँच

आजको नेपाली राजनीतिमा युवाको प्रश्न अत्यन्त महत्वपूर्ण छ । युवालाई केवल चुनावी अभियानमा प्रयोग गर्ने, सामाजिक सञ्जाल सञ्चालन गराउने, सभा, जुलुस, भिड व्यवस्थापनमा सीमित गर्ने सोचले तिनको अपेक्षा सम्बोधन गर्दैन । युवालाई नीति निर्माण, सङ्गठन सञ्चालन, उम्मेदवारी, नेतृत्व विकास र निर्णय प्रक्रियाको वास्तविक हिस्सेदार बनाउने निर्णायक अवसर दिनु पर्छ । युवा सहभागिता पुर्‍याउनका लागि मात्र होइन, राजनीतिक सोचको नवीकरण पनि हो । नयाँ पुस्ताले प्रविधि, उद्यम, रोजगारी, जलवायु, शिक्षा, सामाजिक न्याय र विश्व राजनीतिलाई नयाँ ढङ्गले बुझिरहेको छ । उनीहरूको अनुभवलाई पार्टीको नीति र सङ्गठनमा समाविष्ट गर्न सके मात्र युवा सहभागिता अर्थपूर्ण बन्न सक्छ ।

अर्को महत्वपूर्ण विषय समावेशी लोकतन्त्रको अर्थ केवल विभिन्न समुदायबाट केही प्रतिनिधि समावेश गर्नु मात्र होइन, महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, मधेसी, थारू, मुस्लिम, पिछडिएको क्षेत्र, अपाङ्गता भएका नागरिक तथा अन्य विविध समुदायको सहभागिता निर्णय प्रक्रियाको वास्तविक लक्ष्यमा पुग्नु पर्छ । समावेशी सहभागिताले पार्टीलाई सामाजिक वास्तविकताको नजिक ल्याउँछ । प्रतिनिधित्व बढेसँगै नीति निर्माणमा पनि विविध अनुभव र दृष्टिकोण प्रवेश गर्छन् । त्यसैले समावेशी कांग्रेसको ध्येय सङ्घा पुरा गर्नेभन्दा पनि अक्सर, पहुँच, नेतृत्व र निर्णयमा समान सहभागिता सुनिश्चित गर्ने हो । पार्टीले प्रविधिको प्रचारको माध्यम मात्र नभई आन्तरिक लोकतन्त्र र सार्वजनिक जवाफदेहिताको माध्यम बनाउन सक्ने नयाँ पुस्तासँगको दुरी कम गर्न सकिन्छ ।

बर्दालिंदो कांग्रेसको सङ्केत कुनै एक व्यक्ति, एउटा पुस्ता वा एउटा अधिकारको विषय मात्र होइन । यो एउटा राजनीतिक संस्थाको आफूलाई समय अनुसार पुनः परिभाषित गर्ने प्रक्रियाको प्रश्न हो । सामाजिक विचार, सामाजिक नीति, सक्रिय सङ्गठन, स्वस्थ आन्तरिक प्रतियोगिता, सभ्य राजनीतिक संस्कार, अर्थपूर्ण युवा सहभागिता र वास्तविक समावेशिता यी सबै एकअर्कासँग जोडिएका विषय हुन् । एउटा पक्ष परिवर्तन गरेर मात्र पार्टीको समय चुनौतीपूर्ण सम्भव हुँदैन । अस्वीकारको लागि रणनीति विगतलाई अक्षरमा गर्न नहुँदैन, विगतको लोकतान्त्रिक विरासतलाई भविष्यको आवश्यकतासँग जोड्नु हो । इतिहासले दिएको पुँजीलाई सम्मान गर्दै नयाँ पुस्ताको प्रश्न सुन्न सक्ने, नागरिकको अपेक्षा बुझ्न सक्ने र आफ्नै सङ्गठनभित्र लोकतन्त्रलाई जीवन्त राख्न सक्ने पार्टी निर्माणको बहास नै अहिलेको महत्वपूर्ण विषय हो ।

अन्ततः बर्दालिंदो कांग्रेसको वास्तविक सङ्केत भाषणमा होइन, व्यवहारमा देखिने परिवर्तनमा मापन हुने छ । सङ्गठनको युवा कति, नीतिको सामाजिक विषय कति, निर्णय कति, विविध समुदायको आवाज कति सुनिने, अक्षरमार्तको सम्मानित भयो र नागरिकले पार्टीलाई आफ्नो भविष्यसँग जोड्ने सक्ने । यिनै विषयले कांग्रेसको आन्तरिक र बाह्य सङ्केत विच सम्मानको ढोका ढक्कन्याइनेछ । बर्दालिंदो नेपाली समाजलाई बुझेर कांग्रेसले आफूलाई कति गहिरोसङ्का साथ पुर्ननिर्माण गर्न सक्छ ? काँग्रेसमा यो बर्दालिंदो परिवर्तनमा बर्दालिंदो परिवर्तनको बाटो पनि हो । १५ औँ महाधिवेशनको कार्यदिशाले यिनै प्रश्नको उत्तर खोजीमा कांग्रेसको आगामी राजनीतिक यात्राको स्वरूप निर्धारण गर्ने हो । गोप

आठराईद्वारा नगर बस सञ्चालन

तेह्रथुम । आठराई गाउँपालिकाले शनिबारदेखि नगर बस सञ्चालनमा ल्याएको छ । नगर बस सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०८३ जसरी गाउँपालिकाले नगर बस सञ्चालनमा ल्याएको गाउँपालिका अध्यक्ष दिलकुमार पालिचोकले जानकारी दिए । नगर बस सञ्चालनका लागि गाउँपालिकाले गत आर्थिक वर्षमा रु ६० लाख रकम विनियोजन गरेको थियो । उक्त नगर बस आठराई गाउँपालिकाको केन्द्र, सकाफि बजारदेखि पाँचथर सदरमुकाम फिदिमसम्म दैनिक सञ्चालन हुने बताएको छ । सकाफि-फिदिम बीचको दूरी करिब ३५ किलोमिटर रहेको छ । ७० वर्षमाथिका

ज्येष्ठ नागरिक, पाँच वसुन्धिका बालबालिका र विद्यालय पोसाक लगाएका वा विद्यार्थी परिवारभित्र बौद्धका विद्यार्थीलाई भने निशुल्क सेवा दिने उपाध्यक्ष ढुङ्गनाले बताए । त्यसैगरी, अपाङ्गता भएकाका लागि भौँडादरमा ५० प्रतिशत छुटको व्यवस्था गरिएको छ । उक्त नगर बस हरेक दिन बिहान ८:०० बजे सकाफि बजारदेखि छुट्टैछ भन्ने फिदिमदेखि अपराह्न ३:०० बजे आठराई फर्किने गाउँपालिकाका प्रवक्ता एम् ६ न वडाअध्यक्ष कुण्डप्रसाद बोस्कोटाले बताए । आठराई गाउँपालिकावासीको मुख्य बजार छिमेकी जिल्ला पाँचथरको फिदिम भएकोले उक्त रूटमा नगर बस सञ्चालनमा ल्याइएको हो । यसको लागि पाँचथरको फिदिम नगरपालिकाको पनि साझेदारी रहेको जनाइएको छ ।

कमलमा दुर्गा पूजासहित
टीकामेला लाग्ने

दमक / कमलमा दुर्गा पूजासहित टीकामेला लाग्ने भएको छ । नजिकिएको टिका मेलासहित दुर्गा पूजालाई व्यवस्थित बनाउन उद्देश्यले भूभाषाको कमल गाउँपालिका वडा नम्बर ५, आइतबारमा सरोकारवालाहरूबीच छलफल गरिएको छ । नवदुर्गा मन्दिर प्रांगणमा प्रत्येक वर्ष विजयादशमीको अवसरमा आयोजना हुने ऐतिहासिक टीका मेलासहित दुर्गा, सुरक्षित र व्यवस्थित बनाउने विषयमा छलफल गरिएको हो । छलफलमा बडादेवीका दिन मन्दिरमा अर्पित दुर्गा पूजाको धार्मिक विधि र परम्परागत टीका मेलाको व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी ढङ्गले सञ्चालन गर्नेबारे सहभागिहरूबीच विचार-विमर्श गरिएको थियो । मेलाका अन्तर्गत श्रद्धालु भक्तजनहरूको सहजता तथा सभ्य शान्ति-सुरक्षालाई ध्यानमा राख्दै सर्वेपक्षीय छलफलबाट एक टीका मेला व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको छ । मेलासहित विगतभन्दा अरु सक्ती मर्यादित, भव्य र व्यवस्थित रूपमा सम्पन्न गराउनका लागि विभिन्न टोली बनाएर तयारी तीव्र पारिएको नवदुर्गा मन्दिर सञ्चालन समितिका अध्यक्ष खिल्लीराम उप्रेतीले दिए ।

भोजपुरमा हिउँदे आलु रोप्ने चटारो

भोजपुर / हिउँदो मौसम सुरु भएसँगै भोजपुरका किसानलाई आलु रोप्ने बखतको परेको छ। छोटो समयमै उत्पादन लिन चार्ने र बजारमा राम्रो मागै भएकोले जिल्लाका किसान आलु खेतीतर्फ आकर्षित भएका हुन्। भोजपुरका बोगिस, दामा, पोखरे, टम्सारा, कोट, दलगाउँलगायत ग्रामीण क्षेत्रमा किसानले खेताभरी खनजोत गरी हिउँदो आलु लगाउने काम तीव्र बजारमा रहेको छ। अन्य वलासीको तुलनामा कम समयमै उत्पादन लिन सकिने भएकोले किसानले आलु खेतीलाई प्राथमिकता दिने गरेका छन्।

भोजपुर नगरपालिका-४ सिद्धेश्वरका किसान यगिन्द्रबहादुर विष्टले समयमै रोपेको आलुले राम्रो मूल्य पाउने भएकाले अहिले खेतवारी तयार गरी आलु लगाउने काममा व्यस्त रहेको बताए । “अलि चाँडै रोपेको आलु बजारमा पुर्‍याउन सकिथ्यो भने राम्रो मूल्य पाइन्छ,” उनले भने, “त्यसैले अहिले खेतवारी तयार गरेर आलु रोप्ने काममा लागेका छौं ।”

स्थानीयस्तरमा उत्पादन भएको आलु भोजपुरका वजारमा खपत हुनुका साथै छिमेकी जिल्ला र तराईका वजारसम्म पुग्ने गरेको किसान बताउँछन् । वजारमा माग राम्रो हुने समयमै उत्पादन गरी बिक्री गर्न सकेको आम्दानीसमेत राम्रो हुने भएकाले आलु खेतीप्रति किसानको आकर्षण बढेको हो ।

कृषि ज्ञान केन्द्र भोजपुरका अनुसार जिल्लामा हिउँदे वर्षे गरी गत वर्ष कुल ५१ हजार ९०० मेट्रिक टन आलु उत्पादन भएको थियो । जिल्लामा करिव तीन हजार २७९ हेक्टर क्षेत्रफलमा आलु खेती हुँदै आएको केन्द्रले जनाएको छ ।

आलु मुख्यतः तरकारीका रूपमा प्रयोग हुने गरेको छ। छोटो अवधिमै उत्पादन लिन सकिने, बजारको माग राम्रो रहेको र जिल्लाका विभिन्न क्षेत्र आलु खेतीका लागि उपयुक्त भएकाले आगामी दिनमा यसको क्षेत्र विस्तार गर्न सकिने कृषि ज्ञान केन्द्रको भनाइ छ।

स्वास्थ्य

दमक/ चिसो मौसम होस् वा अत्यधिक चिसो खादाँ आजकल धेरै मौसमलाई टर्सल भइरहेको हुन्छ। चिसो नचल्ने तथा सामान्य दिनचर्यामा नै प्रभावित हुने गर्दछ। टर्सललाईटस नामक ग्रन्थीमा हुने संकेत, घाट वा सुनिआमा हामी त्यसलाई टर्सल भन्दछौं। यस्तो अवस्थामा खानापान गर्न वा थुक निस्कन मात्र निकै अठरो हुने गर्दछ। टर्सललाईटस यस्तो ग्रन्थी हो, जहाँ सामान्य अवस्थामा हानिकारक ब्याक्टेरियाबाट शरीरलाई रक्षा हुने गर्दछ।

मुखवाट शरीरमा प्रवेश गर्ने व्याक्टेरिया टन्सिलाइटिसले रोकदछ। तर जब टन्सिलाइटिस नै संक्रमित हुन्छ, यसले शरीरमा समस्या निम्त्याउँन गर्दछ। तर, संभव भएसम्म टन्सिलामा औषधी सेवन गर्नु भन्दा प्राकृतिक एवम घरेलु उपचार गर्न उत्तम हुन्छ।

१. **नूनपानीले कुल्ला गर्ने** : टन्सिल भएमा मनतातो पानीमा नून हालेर कुल्ला गर्नु सबैभन्दा प्रभावकारी उपाय हो । दैनिक ३/४ पटक नूनिलो पानीले कुल्ला गरे टन्सिल सुनिन कम दर्द र दुखाईमा पनि राहत मिल्छ ।

२. बेसार पानी खाने : बेसारले शरीरको भित्री संक्रमणबाट बचाउन समेत प्रभावकारी मानिन्छ । बेसार आफैमा प्राकृतिक

एन्टिबायोटिक हो । बेसारलाई मनतातो पानी राखेर दैनिक ३/४ कुल्ला गरेमा पनि टन्सिल कम हुन्छ ।

३. **तुलसीको पात चपाउने** : धार्मिक महत्त्व बोकेको तुलसी बहुगुणी वनस्पती मानिन्छ। टान्सल भएको अवस्थामा तुलसीको पात मुखमा राखेर चपाएमा यसमा राहत मिदन्छ। पानीमा उमालेर खाएमा पनि तुलसीको पातले राहत दिलाउँछ।

४. मह र दालचिनी खाने : मह र दालचिनी टन्सिलमा फाइदाजनक हुन्छन् । दालचिनीमा दुखाई कम गर्ने तथा महमा एन्टिब्याक्टेरियल गुण हुन्छ । दुई चुट्की दालचिनीलाई एक चम्चा महमा मिसाएर दिनमा तीन पटक सेवन गरे टन्सिलको हल्लाई भाग्य र सन्तान पनि कम बढ्छ ।

दुखाई भोग्छ र सुन्नन पनि कम हुन्छ ।

५. **हर्बल चिया** : टन्सिलका कारण टन्सिलाइटिसको संक्रमण हुन्छ र हर्बल चियाले यसमा जमेको ब्याक्टेरिया र किटाणु विस्तारै विस्तारै मारिदिन्छ । हर्बल चिया पिउँदा पनि टन्सिलको समस्याबाट छिट्टै छुट्कारा पाउन सकिन्छ । यसले गर्दा घाँटी सुन्न कम हुन्छ र दुखाई पनि ठिक हुन्छ ।

वैज्ञानिक दृष्टिकोणबाट हेर्दा केरा खाने कुनै एक 'सही समय' तोकिएको छैन, यस्तलाई आफ्नो खानपान, दिनचर्या र शरीरको आवश्यकता अनुसार खान सकिन्छ।

केरामा कार्बोहाइड्रेट, फाइबर, पोटॅासियम र भिटॅामिन बी-६ जस्ता पोषक तत्व पाइन्छन् जसले शरीरलाई ऊर्जा दिनुका साथै नसा र मांसपेशीको कार्यमा मद्दत गर्छ ।

मधुमेह र बिर्गीलाका विरामीले केराको मात्रामा ध्यान दिनुपर्छ । डाक्टर वा डाइटिसियनको सल्लाह लिनुपर्छ । केरा यस्तो फल हो, जसलाई मानिसहरू दिनको परफ-फरक समयमा खान रुचाउँछन् । कसैले यसलाई बिहानको खानामा खान्छन् भने धेरैले व्यायाम गर्नुअघि वा पछि स्न्याकका रूपमा लिने गर्छन् ।

के खाली पेटमा केरा खानु सही हो ?

यदि बिहान खाली पेटमा केरो खाँदा तपाईंलाई कुनै किसिमको समस्या हुँदैन भने यसलाई बिहानको खानामा समावेश गर्न सकिन्छ । तर, केही मानिसलाई खाली पेटमा फलफूल खाएपछि पेट फुल्ने वा भारी हुने समस्या हुन सक्छ । यस्ता मानिसले केरालाई ओट्स, ब्रेड, दही वा अन्य कुनै खानेकुरासँग खान सक्छन् ।

केरा र दूध पनि एक साधारण समिश्रण हो। केराबाट कार्बोहाइड्रेट पाइन्छ भने दूधले प्रोटीन र अन्य पोषक तत्व प्रदान गर्छ। यदि कुनै व्यक्तिलाई दूध सजिलो पच्यो भने, केरा र दूधको सेवन सामान्य खानपानको हिस्सा बन्न सक्छ।

अर्कोतर्फ, ग्यास्ट्रोज पचाउन समस्या हुने मानिसलाई दूधका कारण ग्यास बढ्ने वा पेट फुल्ने जस्ता समस्या हुन सक्छन्।

के राति केरा खाँदा बेफाइदा हुन्छ ?

रात केरु खानु आरुमै हानीकारक मानिंदै। यदि यो खाएएछि तपाईलाई पैठे भारी भएकै वा असरज महसुस हुनै भने रात पतिन खानु समुहहुन्छ । तर, रातको पतिन पचासमन्थी समयमा हुन्छ भने यसलाई दिनको अन्य कुनै समयमा खानु उत्तम हुन्छ ।

समस्या भन्नुपर्दा, केरा एक पौधा र रातले पडेन फल हो तर, कुनै एउटा फललाई मासु समूह आहारको कित्त्वत मान सकिन्छ । राम्रो स्वास्थ्यका लागि केराको साथै विभिन्न थरीका फलफूल, तकारी, दाल, गेसुगुडी तथा प्रोटीनयुक्त खाद्यपदार्थलाई पनि भोजनको हिस्सा बनाउनु जरुरी छ ।

मनोरञ्जन

४० दिनमा सकियो
'शुभ विवाह'को छायांकन

दमक/ सुदर्शन थापा निर्देशित फिल्म 'शुभ विवाह'को छायांकन सकिएको छ । ४५ दिनको छायांकन तालिका रहेको फिल्मको छायांकन ४० दिनमै सकिएको हो ।

कलाकार तथा प्राविधिको साथ र सहयोगले निर्धारित तालिका ५ दिन अघि नै सकिएको निदेशक थापाले बताए। प्रियदर्शन फिल्मसको व्यानरमा निर्माण भएको फिल्ममा प्रदीप खड्का, संजिना भट्टराई, हरिहर शर्मा, वसुन्धरा भूषाल, मुकुन्द किशोर भट्टराई, कृष्ण ढुङ्गाना, विशाल पहाडी, अश्वु महर्जन, बिन्दा खतिवडा, अनिता वस्न्त, मेस्मि गोडेल, सन्तोष थापा, सुनिशा वजगाई, आश्रमा गिरी, रामेश्वर रिजाल, सुहान श्रेष्ठ र रमेश वज्राचार्य लगायतको अभिनय देखा सकिन्छ।

सुप्रिया कटवालले लगानी गरेको फिल्ममा साम भुजेशको कार्यकारी निमाताका रूपमा छन् भने फिल्मको कथा प्रदीप श्रीवास्तवले लेखेका हुन् । फिल्मको पटकथा तथा संवाद लेखन रामशरण पाठकको छ । अर्जुन पोखरेल संगीत, राजेश श्रेष्ठको छायांकन रहेको फिल्म मिलन श्रेष्ठले सम्पादन गर्नेछन् ।

फिल्म आगामी फागुन २१ गतेबाट देशभर प्रदर्शनमा आउँदैछ । फिल्मको वितरण भीष्म फिल्मस् र श्री राम वालाजीले मिलेर गर्नेछन् ।

जुल्फीको
जुलुम

~~डा. व्यञ्जना शर्मा~~

ठिठोले सरकारले अब जुलाई राख्न पाइन्छ भनिंदिएपछि बहुसंख्यक स्कूल र कलेजका आमाहरूकै हाँसे सेलुनियर, पार्लरतिर गएर आफ्नो बच्चको कपासको कपासको बालर गएरको देखेकी छु । नानीहरू नव विशालय जान थाछन्, कपासको छुट्टै नियम उनीहरूले पढाना पाउँछन् । छोटो आमी कट हेयर नगाना उभे पछि, नत्र कोटो कारवाहीमा पथ्यो । विचरा नानीहरूको मन मन कपालकोभनेत विवाह हुन्छ भने दशैको लामो विवापछि स्कूल आउदा प्रायः कान्छाले कपालका नानामाथी स्वाग्रम गरेर भ्याएका देखिन्छ । कानमाथी कान्छामा रहेर हेर्नु नत्र साधारण नै हो । याद गराय्ना होला नि अरु लामो परे त आँधी बाहिा समेत नै कौनले छुट्टे रेखा हागिन्छन् । लामो विवापछिको स्कूल लामो दिनकाला भनेर कति गरेर बनाएको आफ्नो इच्छा माफिकको लके जुलाई मन कटक परेर पौलस स्कूल आउं कानि नत्रो बाध्याता हो र ?

जुल्फीवाला अनुशासनहीन हन् ?

नेपाली समाज कपाललाई लिएर अहिले सबैक दुई कितामा बाँडिएको छ । भबैर मात्र दमकोर एक नीज विचारालको अरु अल ज्वाइरहरू खल्ले कपाल कान दावा दिओ भनेर निजो गरेको भने समाजवा ओयो । हाल आवाइ टट्टरीतीको कलेजमा एक टिचल्ले विचारधीलाई कपाल नकाटेको निहुमा सातो खादि गरेको भिडियो पनि आएको थियो । सोसाल मिडियामा आएको विषयमा पल विषयमा दोशरी खेल्नु हाम्रो नया नेपालको चरित्र नै हो । कपालवाला भिएको सहामा आउनसातो तर्को विचारको चल थालिहालो । कपाल पाल्न पाउनुपर्छ भन्ने कर्म देखे मैले । अब वडा ओयो । समाजमा मर्यादाहीन बनमान्दैरको जगजगी हुने थियो भनेजस्तै कपाल मन्दैर भनिहालेको थियो । यसबाट दुई के अनुमान गर्न सक्ने हामीलाई हाम्रा पुराना मान्यताहरूले छुपक छुपेका छन् । तिनै आउटडेटेड मान्यताहरूको कालो बर्को ओहोर वाहिर चिहाउँदै हामी नयाँ मूल्य र मान्यताहरूमाथि धावा बोच्छी र आफ्नो वजाको लागि 'संस्कृति, परम्परा'को अल दिन्छौ ।

हाप्पा मन्ना लामो कपाल पाल्ने जति फटाहा, अनुशासनहीन र विद्रोही हुन् भन्ने छाप कात्तका जेनाईयो गरी बस्नेछु । जुल्मी विपरीथ समूहमा शिक्षकहरु पो अरु अझा बडेर आँतिएका भए नै । छुरीबाट कपाल काटेका, पुर्लिस, हाप्पी जस्ता आर्मी पालना गर्ने, दोहोरो संवाद गर्ने भन्ने विद्यार्थीको खोजीमा छ अरु पनि हाप्पी । एकातिर हाप्पी समाज विकसित र परिस्कृत भएको नै हो आरु छौ तिर मन्ना मर्यादापालन श्रीराम र श्रवणकुमार नै बोकेर हिंडिरहेका छौ । लामो कपाल अनुशासनहीनताको पर्याय कसरी भन्ने होला? के हाप्पी मन्ना लामो बसेको दमनकापाल कपाल भएका राक्षसले अथवा सिमालाको लामा कपाल भएका खलपात्रहरुको प्रभावले भन्दा यस्तो भयो ? केटाहरुले लामो कपालपाल्नु अपराधी नभै स्कूलकलेजको टोहीहरुले बोडज कट कपाल काट्नु नै अपराध किन नमाने त । यस कारणले पनि कपाल अल्लारे र व्यवहार निर्धारण गर्न सबैजना भन्ने कुरामा म दुइ छु । वर आफ्ना पालामा भएकाछे र नयाँ पुस्ताले उपभोग गर्न पाएको अर्वाचित व्यक्तित्व स्वतन्त्रता हाप्पीलाई अस्वैष्ट भएर लामो कपालो विरोधमा हाप्पी उत्रिएका थाल्छु म त ।

પરંતુ જુલ્મીને હોર ?

વહસમા ગુજરાતે કેટલાંદરોનો લાભો મેળવ્યો છેવાડા માટે ખાસગરી અનુશાસનસિત જોડાઈએકો દેશે। અનુશાસન તર કપાલચીકર ત્યજો સમ્યક્ સામેતે હોર। અઢ પુરાતન સંસ્કૃતિ તર સમ્યક્તાતિર હેનેં હો મનેં તર રામ, કુષ્ઠ તર શિવજીકો સમિતે લરક્ક જુલ્મી દેખિહનુ। તર કપાલકો સમજાહ તર સૌમ્યતા ધોઈં કાઠમ રાહ છેવાડ હો મનેં હો ત્યતિ ધાતિ ધાતક કુરા નેં હો લાભો કપાલ મનેં મલાઈં લાઈં। યઈં વિશ્વાચીકા ઘાવુ અમાલાઈં અમાલાઈં કુરાછોછીકો હેયર ડાકયમમા આપતિ હૈત મનેં અસ્તે ત્વચ્ચમા ટાઝકો દુઘાઈરહનુ પદેન। અનિ છોટો કપાલગ્વાલા પદનમા વિગુલી હુનેં તર જુલ્મચોઈં મૂય હુનેં મનેં પનિ હોઈન। અઢકા વિઘાલગ્વાલગ્વાલે પહિલેકા જસ્તા સિર્કનાલે ચલ્ને પનિ હૈનનુ। અઢ તર વાલમનાંવિગ્નાનકા કુરા હનુ, ઝીંહીલેકા રુચીકા કુરા હનુ, સિકાહરહલચીમાપનકાપનકાપત્તે તરે તોરિકા હનુ। અધીલ્લો રાશકમાખાકાપ્રાપ્ય સર્વે વિશળ તર સિકાકાકા સ્વરુપમા પરિવર્તન આકો હ। યી સર્વે કુરાહ વિચેરે હામીજુલ્મીઆપને પાલાકો જસ્તો જોગિરહેહૈં। મલાઈંપન લાગ્હ, પદનેં જુલ્મી હોર ?

पश्चिमी लोकतान्त्रिक मुलुकहरु अमेरिका, अष्ट्रेलिया, क्यानडा, ब्रिटेन जस्ता देशमा स्कुले केटाहरुले कपाल राख्नु नराख्नु उनीहरुकै व्यक्तिगत स्वतन्त्रता हो । बरु त्यतातिर स्कुल पर्सिसमा अनुहारै छोप्ने हेपब स्टावल गर्न पाईदैन, साइन्स ल्याबतिर जाँदा कपाल अनिवार्य रुपमा बाँजेपनै बाध्यता हुन्छ अनि कपालको सफाइ र सौम्यताका शर्तहरु भने अनिवार्य गनपनै हुन्छ ।

स्कूलको आफ्नै नियम र कानूनहरू हुन्छन् भन्ने तर्क पनि हामी मर्न सक्छौं तर ती नियमभन्दामाथि कपालको विषयमा। स्वेच्छालाई प्राथमिकता दिनु भनेर राज्य मन्छ। अनि ती नियमहरू समयसापेक्ष हुनुपर्छ। समय समयमा परिमार्जन पनि गर्नुपर्छ। तर्क र गणका सीमा हुँदैनन्। गफहरू अवरुध्द रूपमा आइरहन्छन्। तटस्थ र अन्तिम भन्ने कुरै यहाँ केही छैन। हरेक कदमहरू परिवर्तनीय छन्। पुराना नियम, मूल्य र मान्यता त्याग गर्न र नयाँमा बानी पर्ने केही समय गाई पर्छ। मलाई भने जुल्कीले समाजजिक व्यवस्थामा कुनै जबरम गद्दैन भन्ने लाग्छ।

SHREE RATNA JEWELLERY

दमक-६, शंख वस्त्रचोक, भोपा

कापाल सुन + विक्री दर	₹ २६२०००/-	हिजोको सुनवापिको दरमाउ
चाँदी + विक्री दर	₹ ८८३००/-	

हुइलोको गारन्टीसहित यहाँ जापुनिक तथा पोरिफेक आकर्षक डिजाइन्स मुल्यमात्रा मर्यादामा बढाउनुका साथै गुणवत्ता मुल्यमा बरिच- निक्की गरिन्छ। नुरिचित केस लकडोका आभरुध्वना पारेमा पनि हलोवासी सम्मर्हयोगी।

सम्पर्कः ९७७५४९९९९४६
९७७६००६३४६

[illegible]

आज मिति
२०८३ साल
असोज २९ गते
बुधवार

७ Oct. 2026
तिथि: द्वादशी श्राद्ध

 <p>मेख घु घे लो ला लि लें ले लो अ कार्यला दिलाई । अस्थाना समस्थाना ।</p>	 <p>कर्मट घु घे लो ला लि लें ले लो अ मित्रबाट अपमित्र । सर्व बढ्ने ।</p>	 <p>तुला हि हु हे हो डा डि डु डे डो सामान्य आवृत्ती बढ्ने । वैदेशिक मार्गना सुचार ।</p>	 <p>मकर भोजा जी खि खु खे खो गा नी नमना अशान्वित । कार्यना बाधा ।</p>
 <p>तुल इ उ ए ओ वा वि वु वे वो मान्यजनना समस्थाना । कोही धरायत्री सत्ताम जोकिले ।</p>	 <p>सिंह मा मि मु भे मो टा टि टु टे पहाडना रुचि । पारिवारिक जगपट ।</p>	 <p>वृश्चिक तो ना नि नैं ने नो या खि यु समाजबाट सहयोग । कार्यना सफल ।</p>	 <p>कुम्भ नैं ने मो सा सी सैं से सो द जीवनसाथीबाट सहयोग । व्यापारबाट सामान्य लाभ ।</p>
 <p>मिथुन का कि कु घ ड ङ के को हा छल प्राली । दिवसल बढ्ने ।</p>	 <p>कन्या टो प पी पैं ष ण ङ ठ पे पो स्वाम्यजनना समस्थाना । सर्व बढ्ने ।</p>	 <p>धनु य यो भा भी भ फा फा ड भे देहना सामान्य पीडा । आयना कमी ।</p>	 <p>मीन दि दु ध म ङ ड दे दो छा ची आलको पशबाट लाभ । मित्र बढ्ने ।</p>

सुन्तला पातनुअघि नै कर्न थाले दाना

भोजपुर/ सुन्तलाको बगानमा फल कर्न र विभिन्न रोगको प्रकोप देखिएपछि भोजपुरका किसान चिन्तित भएका छन् । सुन्तलाका दाना परिपक्व नहुँदै भेटेको कुहिएर खस्र थालेपछि वर्षभरिका मेहनत र लगानी खेर जाने भन्दै किसान पिरोलिएका हुन् ।

सुन्तला पहिलो हुने र आफू भुईँमा खस्ने रोग फैलिएको भोजपुर नगरपालिका(३) गुप्तेश्वरका किसान तीर्थबहादुर प्रमाले बताए । फल लाग्ने समयमा परेको असिनापानीबाट जोगिएको सुन्तलामा अहिले फल कर्न समस्या देखिएको उनको भनाइ छ ।

प्रधानका अनुसार बगानमा अहिले फल कर्नबाहेक हाँगा चुक्ने, पातमा सेतो ढुसी देखिने, पात कुटिने र मोट नै पहिलो हुँदै जाने समस्या देखिएका छन् ।

टेम्केमैयुङ गाउँपालिका(५) खावा केराबारीका किसान देवराज राईले विगत केही वर्षदेखि फल कर्न, हाँगा चुक्ने, ढुसी लाग्ने र पात बेरिने समस्या निरन्तर दोहोरिरहेको बताए । करिब १५ रोपनीमा सुन्तलाखेती गरेर वार्षिक रु पाँच लाखसम्म आम्दानी गर्दै आउनुभएका राईले रोगका कारण उत्पादन घट्दै गएको जानकारी दिए ।

भोजपुर नगरपालिका-६ का किसान भीमराज बिष्टले सुन्तलाका फल कर्नमा फुट्न थालेको बताए । समयमै यसको रोकथाम र नियन्त्रण हुन नसके पुरै बगान नै सखाप हुने स्थिति आएको भन्दै उनले चिन्ता व्यक्त गरे ।

सुन्तला बगानमा यसतो रोगको प्रकोप देखिएकाले कृषि प्राविधिक तथा सम्बन्धित नििकाएले तत्काल ध्यान दिनुपर्ने स्थानीय किसानको माग छ ।

अन्तर्राष्ट्रिय

भारतमा राहुल गान्धीसहित विपक्षी नेता हिरासतमा

एजेन्सी । भारतको निर्वाचन आयोगका प्रमुख ज्ञानेश कुमारको राजीनामा माग गर्दै मतदाता सूची संशोधनविरुद्ध प्रदर्शनमा उत्रिएका कांग्रेस नेता राहुल गान्धीसहित केही विपक्षी सांसदलाई प्रहरीले मालबार केही समय हिरासतमा लिएर हिँडे गरेको छ । विपक्षी दलहरूले संसद भवनबाट निर्वाचन आयोगको कार्यालयतर्फ पदयात्रा सुरु गरेपछि प्रहरीले बारिकेड लगाएर उनीहरूलाई रोक्नेको थियो । एएफपीका अनुसार गान्धी बारिकेडनाजिक भारतीय युवा फहराउँदै उभिनुभएको थियो । त्यसपछि प्रहरीले गान्धीसहित केही सांसदलाई नियन्त्रणमा लिएर केही समयपछि रिहा गरेको हो ।

निर्वाचन आयोगका प्रमुख कुमारको राजीनामा माग गर्दै विपक्षी दलहरूले शुक्रबारदेखि प्रदर्शन गर्दै आएका छन् । उनीहरूले निर्वाचन आयोगले प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी नेतृत्वको भारतीय जनता पार्टी (भाजपा) को प्रभावमा काम गरेको आरोप लगाएका छन् । आयोगले भने मतदाता सूचीको शुद्धता र अखण्डता कायम गर्न संशोधन गरिएको भन्दै विपक्षीको आरोप अस्वीकार गरेको छ ।

कोप-३१ मा जलवायु वित्त र ऊर्जा रूपान्तरण मुख्य मुद्दा बन्ने

एजेन्सी/ विश्वव्यापी तापक्रम वृद्धि र जलवायुजन्य क्षति बढिरहेका बेला टर्कीको अन्तार्राष्ट्रिय आगामी नोभेम्बर ९ देखि सुरु हुने कोप-३१ सम्मेलनमा जलवायु वित्त, ऊर्जा स्थानान्तरण र बढ्दो जलवायु संकट प्रमुख मुद्दा बन्ने भएका छन् । यसपटक टर्कीले सम्मेलन आयोजना गरिन्छ भने अस्ट्रेलियाले वातांको नेतृत्व गर्नेछ । जीवाश्म इन्धनको प्रयोग घटाउने उपायका रूपमा विद्युतीकरणलाई विशेष प्राथमिकता दिइने भएको छ । सन् २०३५ सम्म अन्तिम ऊर्जा मागमा विद्युतको हिस्सा २० प्रतिशतबाट बढाएर ३५ प्रतिशत पुर्याउने वैश्विक लक्ष्यमा राष्ट्रहरूलाई प्रेरित गरिने प्रयास हुनेछ ।

दमक भेटान कप

भेटान कप उपाधिका लागि बिर्तामोड र दमक भिड्दै

दमक / भन्नाको दमकमा जारी कोशी प्रदेश जिल्ला स्तरीय प्रथम भेटान ब्यालेन्ज कप(२०८३) को उपाधिका लागि बुधवार बिर्तामोड भेटान र दमक भेटान (रातो) बीच भिडन्त हुने भएको छ ।

दमक(२) स्थित बेलडाँगी खेलमैदानमा हुने उपाधिका लागि दुवै टिम प्रतिस्पर्धामा उत्रिएका हुन् । दुवै टिमले उपाधि जित्ने दावी गरेका छन् ।

बिर्तामोडले चन्द्रगढी भेटानलाई पेनाल्टी सुटआउटमा जित्न कात्तै प्रतियोगिताको फाइनलमा स्थान सुनिश्चित गरेको हो ।

त्यसैगरी सेमिफाइनलको दोस्रो खेलमा दमक भेटानले (रातो)र काकडभिट्टा भेटानलाई पेनाल्टीमा पराजित गरि फाइनलमा पुगेको थियो ।

फाइनलको विजेताले नवम्बर १ लाख १ हजार रुपैयाँ तथा उपविजेताले ५१ हजार रुपैयाँ, मेडल, ट्रफि तथा प्रमाणपत्र पुरस्कार प्राप्त गर्ने कलबका अध्यक्ष देवानले देवानले जनाएका छन् । १५ असोजबाट सुरु भएको

प्रतियोगितामा पूर्वका भन्ना, मोरङ, इलाम र सुनसरीका गरि १२ वटा भेटान टिमले सहभागिता जनाएका थिए ।

दुर्गा प्रसाईलाई धरोटीमा छाड्न आदेश

दमक/ जिल्ला अदालत काठमाडौंले भौतिक व्यवसायी एम्वु राष्ट्र, राष्ट्रियता, धर्म, संस्कृति र नागरिक बचाउ महाअभियानका अगुवा दुर्गा प्रसाईलाई विद्युतीय कारोबार सम्बन्धी कसुरमा धरोटीमा छाड्न आदेश दिएको छ ।

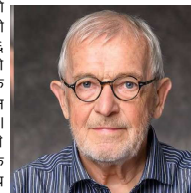
मंगलबार न्यायाधीश उमेश शर्मादाले लुईटेलको इजलासले प्रसाईलाई २ लाख धरोटीमा छाड्न आदेश दिएको हो ।

प्रसाईलाई असार १२ मा साइबर ब्यूरोले पक्राउ गरेको थियो । राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीको सांसद रचना खतिवडाको उजुरीको आधारमा प्रहरीले उनलाई विद्युतीय अपराध ऐन सम्बन्धी कसुरमा मुद्दा दर्ता गरेको थियो ।

हालजेनलाई भौतिकशास्त्र तर्फको नोबेल पुरस्कार

एजेन्सी । स्वीडेनको

रोयल स्वीडिश एकेडेमी अफ साइन्सेसले सन् २०२६ को भौतिकशास्त्रतर्फको नोबेल पुरस्कार वैज्ञानिक फ्रान्सिस हाल्जेनलाई प्रदान गर्ने घोषणा गरेको छ । आइसक्यूब 'युटिओ' अन्डरभेरीमा निर्णायक योगदान तथा खगोलीय साक्ष्यबाट आउने उच्च

उच्चको युटिओ पता लगाएकोमा उनलाई पुरस्कार दिइएको हो । हाल्जेनले दक्षिण ध्रुवको बरफ प्रयोग गरी युटिओ पता लगाउने अन्वेषण सन् १९८८ मा अघि सारेका थिए । आइसक्यूबले करिब एक घन किलोमिटर बरफमा जडान गरिएका प्रकाश सेन्सरमाफत युटिओ र परमाणु केन्द्रबीचको दुर्लभ अन्तरक्रिया पता लगाउँछ । युटिओ विद्युत आवेशरहित सूक्ष्म कण हुन्, जो पृथ्वी र मानव शरीर हुँदै सबैजसो पार हुन सक्छन् । यिनको अध्ययनबाट वैज्ञानिकहरूले ब्रह्माण्डका अत्यधिक ऊर्जायुक्त घटनाबारे जानकारी प्राप्त गर्न सक्छन् ।

उर्लाबारी नगरपालिकाको साधियारको नाममा ७ दिने सूचना

उर्लाबारी नगरपालिका वडा नं. ०२ वस्ने शम्भुराज कटुवालको नाममा दर्ता कायम र हेको मध्यमला-९ ग को कि.नं. ११२५ ज.वि. ०-०११०-० मा नयाँ घर निर्माणका लागि यस नगरपालिकामा निवेदन दर्ता भएको र सो निवेदन अनुसार संधियाको नाममा १५ दिने सूचना जारी गरी १५ दिनपछि यस कार्यालयबाट सर्जमिन मुचुल्का तयार पार्दा पश्चिमतर्फ संधियार सपना डंगोल उत्तर तर्फ संधियार लक्ष्मी पराजुली उपस्थित नहुनु भएको हुँदा उहाँहरूलाई उक्त स्थानमा घर निर्माण गर्दा कुनै विरोध भएमा यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ७ दिन भित्रमा यस कार्यालयमा उपस्थित हुनु यो सूचनामाफत जानकारी गराइन्छ । अन्यथा निजको नाममा नियमअनुसार सिफारिस भइ जाने व्यहोरा जानकारी गराइन्छ ।

इ-रिक्सा मूल्य सूची सम्बन्धी सूचना

शुभयात्रा कन्स्ट्रक्सन एण्ड टेक प्रा.लि. दमकमा ARROW AUTO motive इन्डियन ब्राण्डको EV-11 मोडल ५ सीट क्षमताको इन्डियन ई-रिक्सा रु. १,९१,०००/- मूल्यमा उपलब्ध छ ।
Size (L2800xW1000xH1800)MM

शुभयात्रा कन्स्ट्रक्सन एण्ड टेक को.लप.

प्यान नं. ६०३४१६३३२, दमक-२, भन्ना, सम्पर्क : ९८४२६४०४८८

दाँत र मुख सम्बन्धी हरेक समस्याको समाधान ऊँ शान्ति डेन्टल हस्पिटलको वरदान !

सेवामा आवद्ध डाक्टरहरू

डा. हेम राज गैरे डा. सि.पि. गैरे डा. राहुल गुप्ता
डा. तिवेक शिंह डा. टंक ग्योपावे डा. रमार्क दाहाल
डा. मोलिका श्रेष्ठ डा. काशी श्रेष्ठ डा. सायरा टकाल
डा. अञ्जली ठाकुर

ऊँ शान्ति डेन्टल हस्पिटल

दमक-५, बेतडागी रोड, डि म्यास अगाडी (फोन: ०२३-५७९१०६)

कार्यालय: दमक-५, भन्ना, फोन: ०२३-५७०२७२,
मूद्रण: उज्ज्वित अफसेट प्रेस,
E-mail: purbasandesh@yahoo.com

राष्ट्रपति.... अघि बढाउनेछ

कोशी प्रदेश अख्त्य थापाले अधिवेशनको खुला समत्रमा जिल्ला समापति, प्रदेश तथा क्षेत्रीय पदाधिकारी, गाउँ-नगर का पदाधिकारी तथा प्रतिनिधि, पार्टीका शुभेच्छुक, शुभचिन्तक र सञ्चारकर्मीलाई उपस्थित पठाउन आग्रह गरेका छन् ।

प्राथमिकता....साथै भेडाको

बली दिएका र भेडाको बलीपछि हराएका भेडाहरू जस्ताको तस्तै हराएकै ठाउँमा देखा परेका थिए भन्ने किम्वदन्ती रहेको छ ।

एमाले...नेतृत्वको विरुद्ध

सार्वजनिक रूपमा आलोचना वा विरोध गर्ने, स्वेच्छाचारी, अराजक वा अनुशासनहीन क्रियाकलाप गर्ने वा गुटबन्दी गर्ने प्रवृत्तिमा पूर्णरूपमा रोक लगाउने र पार्टीमा अनुशासन पुनर्स्थापित गर्ने, अख्त्य ओलीले जारी गरेको आपतिमा मनिनेको छ, आजसम्म जो-जसले जे-जे बोलुभयो वा जेसुकै गर्नुभयो, आजसम्मको ठोडिदिने । केन्द्रीय कमिटीको चारू बैठकलाई कटअफ बैठक मान्ने ।

यसअघि एमालेमा पार्टी पुर्णजनको विषयलाई लिएर नेता कार्यकर्ताहरूले दिएका अभिव्यक्तिहरूलाई आधार बनाएर एमालेले यस्तो निर्देशन दिएको हो । पार्टी पुर्णजनबारे बहस चल्दै गर्दा अख्त्य ओलीले कारण पार्टी कमजोर बनेको तथा गत निर्वाचनमा समेत लज्जास्पद हार बेल्नुपरेको नेता कार्यकर्ताहरूले बताउँदै आएका थिए ।

उपाध्यक्ष रामबहादुर थापा बादल नेतृत्वको पार्टी पुनः गठन कार्यदलले सातै प्रदेशमा पुगेर गरेको छलफल र तयार पारेको प्रतिवेदनमै ओलीलाई नेतृत्वबाट हटाउनु पर्ने सुझाव समेटिएको थियो ।

अब उपाध्यक्ष कसैले पार्टीको नीति, निर्णय र नेतृत्वको विरुद्धमा सार्वजनिक रूपमा आलोचना, विरोध, निन्दा, अपमान गरेमा वा गुटबन्दी गरेमा वा अराजक तथा अनुशासनहीन क्रियाकलाप गरेमा स्पष्टीकरण सोच्ने र कारवाही गर्ने, अख्त्य ओलीले आपतिमाफत पार्टी कमिटीलाई भनेका छन् ।

काँ म स...सभापतिमा

गणकुमार थापा र शम्भुकृष्ण खड्गीले उम्मेदवारी दिएका छन् । नेपाली कांग्रेसका नेता विश्वप्रकाश शर्माको पार्टीको वरिष्ठ उपसभापति पदमा उम्मेदवारी दर्ता गराएका छन् । काँ म सको १५औँ महाधिवेशनअन्तर्गत शर्माको उम्मेदवारी दर्ता गराएका छन् । शर्माको उम्मेदवारी वरिष्ठ उपसभापति पदमै रहेको भन्नाका नेता शम्भु थापाले जानकारी दिए ।

भापाका...स्पर्द्धा, दमक-६ को बसपा र गौरीगञ्ज-३ को गौरीगञ्ज बजारमा

यात्रुलाई टिकट लिएर मात्र यात्रा गर्ने, टिकट सुनिश्चित राख्न तथा यात्रासम्बन्धी कुनै समस्या, जिज्ञासा वा गुनासो परे नजिकको यात्रु सहायता कक्षमा सम्पर्क गर्न आग्रह गरिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय भन्नाका प्रवक्ता रञ्जन अवालले बताए । बढी भाडा लिने, यात्रुमाथि दुर्व्यवहार गरेकाहरूलाई कार्य भए तत्काल कारवाही गरिने उनले बताए । जिल्ला प्रहरी कार्यालय भन्नाले यात्रुको सुरक्षालाई प्राथमिकतामा

राख्दै चाडपर्वका समयमा सुरक्षा निगरानी र यात्रु सहजीकरणलाई प्रभावकारी बनाउने जनाएको छ । हरीका अनुसार शंकास्पद व्यक्ति, वस्तु वा गतिविधि देखिएमा तथा आकस्मिक प्रहरी सहायता आवश्यक परेमा नजिकको प्रहरी इकाइ वा यात्रु सहायता कक्षमा तत्काल सम्पर्क गर्न प्रहरीले आग्रह समेत गरेको छ ।

त्यस्तै, सार्वजनिक सडकमा तोकिएकोभन्दा बढी भाडा लिएको, क्षमताभन्दा बढी यात्रु बोकेको वा जोखिमपूर्ण तरिकाले सवारी सञ्चालन गरेको देखिएमा प्रमाणसहित तत्काल जानकारी दिन प्रहरीले आग्रह गरेको छ । अपरिचित व्यक्तिहरूले दिएको खानेकुरा तथा पेय पदार्थ नलिने पनि प्रवक्ता अवालले अनुरोध गरेका छन् ।

सामुदायिक....एउटै

जिल्लाका चार विद्यालय अग्रस्थानमा सबैभन्दा धेरै विद्यार्थी रूपन्देहीको बुटवलस्थित कालिका मानवज्ञान माध्यमिक विद्यालयमा छन् । त्यहाँ ८ हजार २३९ विद्यार्थी अध्ययनरत छन् । त्यसपछि तिलोत्तमाको शान्ति नमुना माविमा ७ हजार १२०, धनुषाको जनता नमुना माविमा ६ हजार २६६, बुटवलको कान्ति माविमा ६ हजार ३४ र नवीन औद्योगिक कदरबहादुर रीता माविमा ५ हजार ३४० विद्यार्थी छन् । काठमाडौंको ज्ञानोदय मावि, मोरङको सुकुना मावि, काठमाडौंको विश्वनिकेतन मावि, भक्तपुरको वागीश्वरी मावि र कपिलवस्तुको नेपाल आदर्श मावि पनि चार हजारभन्दा बढी विद्यार्थी भएका ठूला सामुदायिक विद्यालयमा पर्छन् ।

निजी विद्यालयको विकल्प

विद्यालयको व्यवस्थापन, शिक्षण पद्धति र नतिजाका आधारमा भाषा कायम केही सामुदायिक विद्यालयमा विद्यार्थीको चाप बढेको अधिकारीहरूको भनाइ छ । अंग्रेजी माध्यम, डिजिटल प्रविधिको प्रयोग, अतिरिक्त कक्षा, प्रयोगात्मक सिक्का र राम्रो शैक्षिक नतिजाले अभिभावकलाई आकर्षित गरेको मन्त्रालयका सूचना अधिकारी थामीले बताए ।

माथिल्ला कक्षा मा

सामुदायिक विद्यालयको हिस्सा बढी

उपलब्ध तथ्यांकअनुसार कक्षा ६-८ मा सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीको हिस्सा ६६.७ प्रतिशत छ । कक्षा ९-१० मा यो अनुपात

७१.३ प्रतिशत र कक्षा ११-१२ मा ६२.२ प्रतिशत रहेको छ ।

विद्यार्थी बढ्नु मात्रै पर्याप्त छैन नेपालमा करिब २० हजार सामुदायिक विद्यालय सञ्चालनमा छन् । तीमध्ये केहीमा हजारौं विद्यार्थी अध्ययनरत भए पनि अधिकांश विद्यालयको अवस्था फरक छ । त्यसैले विद्यार्थी संख्या बढ्नु वा घट्नु मात्रै विद्यालयको सफलता मापन गर्ने आधार हुन नसक्ने मन्त्रालयका अधिकारीहरूको भनाइ छ ।

भाषा...धार्मिक, सांस्कृतिक पर्व, जात्रा, उत्सव तथा मेला सञ्चालनको अनुमति र शान्ति सुरक्षासम्बन्धी सेवा तथा राजनीतिक तथा सामाजिक कार्यक्रमसम्बन्धी जानकारी, अनुमति र शान्ति सुरक्षाका लागि कार्यालयको वैबसाइटमा राखिएको अनलाइन लिंक प्रयोग गर्न सकिनेछ ।

त्यस्तै, नागरिकताको अभिलेख विद्युतीय प्रणालीमा अपलोड, राष्ट्रिय परिचयपत्रको अवस्था र राखनीको अवस्था कुनै डेडिकेटेड हवास्थापन नभएर तथा प्रहरी सर्जिन गर्ने चालचलनसम्बन्धी जानकारीका लागि डेडिकेटेड इमेल प्रयोग गर्न सकिनेछ ।

सेवाग्राहीले निवेदन दिँदा आ'नो इमेल वा हवाईसप नम्बर उल्लेख गर्नुपर्नेछ । माग गरिएको सेवासँग सम्बन्धित जानकारी तथा आवश्यक जवाफ सोही इमेल वा हवाईसपमाफत उपलब्ध गराइने कार्यालयले जनाएको छ ।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी पोखरेलले प्रविधिको प्रयोगमाफत सेवाग्राही र सेवा प्रदायकबीचको

बिल लिने र दिने बानी बसालौं

- बिल-बीजक उपभोक्ता अधिकारको सुरक्षा हो,
- प्रत्येक खरिद, बिक्रीमा बिल-बिजकलाई खरिदको प्रमाणका रूपमा सुरक्षित राखौं,
- म्याद नाघेका, गुणस्तरहीन वा खलबलभएका वस्तु खरिद, बिक्री नगरौं,
- वस्तु तथा सेवाको मूल्य, गुणस्तर, परिमाण र उत्पादन मिति जाँच गरेर मात्र खरिद गरौं,
- अनुचित मूल्यवृद्धि, ठगी वा कालोबजारी भएमा सम्बन्धित निकायमा जानकारी गराऔं,
- जिम्मेवार उपभोक्ता र इमान्दार व्यवसायी मिलेर स्वच्छ बजार निर्माण गरौं ।

सचेत उपभोक्ता बनीं, स्वच्छ र पारदर्शी बजार निर्माणमा सहयोग गरौं।

नेपाल सरकार विज्ञापन बोर्ड

सचेत उपभोक्ता बनीं, स्वच्छ र पारदर्शी बजार निर्माणमा सहयोग गरौं।